

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wybrane zagadnienia polityczno-społeczne krajów nordyckich I		8.0.14251	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Kazimierz Musiał, profesor uczelni; mgr Tomasz Archutowski; dr hab. Maja Chacińska, profesor uczelni; dr Marta Grzechnik			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Konwersatorium		Semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - aktywny udział w zajęciach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - lektura tekstów i przygotowanie prezentacji.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski - angielski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - przygotowanie jeden raz w semestrze (w grupie), ustnej prezentacji na potrzebę udziału w dyskusji w ramach wykładu konwersatoryjnego – 60%, przedstawienie do wglądu i weryfikacji systematycznie wypełnianego dziennika uczenia się (learning diary), uwzględniającego streszczenie głównych wątków tematycznych poruszanych na zajęciach, uwagi krytyczne studenta co do omawianej tematyki i procesu uczenia się, wykorzystane źródła i pomoce pozwalające aktywnie uczestniczyć w zajęciach – 40%,	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student uzyskuje zaliczenie na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • przygotowania jeden raz w semestrze (w grupie) ustnej prezentacji na potrzebę udziału w dyskusji w ramach wykładu konwersatoryjnego – 30%, • przedstawienia do wglądu i weryfikacji systematycznie wypełnianego dziennika uczenia się (learning diary), uwzględniającego: <ul style="list-style-type: none"> • streszczenie głównych wątków tematycznych poruszanych na zajęciach, • uwagi krytyczne studenta co do omawianej tematyki i procesu uczenia się, • wykorzystane źródła i pomoce pozwalające aktywnie uczestniczyć w zajęciach (po drugim semestrze) – 70%, 	

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się		
zakładany efekt uczenia się	dziennik uczenia się	prezentacja ustna przygotowanego w grupie projektu
	Wiedza	
K_W04	+	
K_W06	+	+
K_W08	+	
K_W09	+	
K_W10	+	+
	Umiejętności	
K_U01	+	+
K_U02	+	+
K_U04	+	+
K_U08	+	+
K_U09	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	+
K_K03		+
K_K05	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu kierunkowego „Historia regionu nordyckiego”, chyba że w szczególnych przypadkach prowadzący postanowi inaczej.

B. Wymagania wstępne

Ma elementarną wiedzę o geograficznym, kulturowym, etnicznym, religijnym zróżnicowaniu obszaru Europy Północnej. Umie samodzielnie zdobywać i wykorzystywać zdobywaną wiedzę teoretyczną. Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim na potrzeby dokumentowania zdobywanej wiedzy.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest:

- zaznajomienie studentów z podstawową terminologią z zakresu nauk humanistycznych i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku skandynawistyka, a związanych z zagadnieniami polityczno-społecznymi krajów nordyckich,
- uzyskanie przez studenta podstawowej wiedzy o instytucjach społecznych oraz o budowie i strukturach systemu politycznego, oraz wiedzy o człowieku jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i działającym w tych strukturach. Student zostaje zaznajomiony z wielokulturowością oraz odmiennymi systemami wartości obszaru nordyckiego, co pozwoli mu zrozumieć działanie krajów nordyckich na arenie międzynarodowej.

Treści programowe

Problematyka zajęć realizowana jest w dwóch blokach tematycznych zorientowanych na zaznajomienie studentów z:

- instytucjami i polityką społeczną krajów nordyckich umożliwiającymi realizację idei państwa opiekuńczego,
- ideologiami i systemami politycznymi, w tym partiami politycznymi, będących podstawą demokracji konsensualnej w krajach nordyckich.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (prowadzący każdorazowo ustala listę lektur):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Avery, Graham; Bailes, Alyson JK; Thorhallsson, Baldur (2011): Iceland's Application for European Union Membership, *Studia Diplomatica*, LXIV-1, 93-119.
- Anioł, Włodzimierz (2009): Specyfika międzynarodowej aktywności Królestwa Norwegii, [w:] Popławski, Dariusz (red.), *Małe państwa europejskie. Specyfika systemu politycznego i aktywności międzynarodowej*, Warszawa: ASPRA-JR, s. 213-234.
- Anioł, Włodzimierz (2013): *Szlak Norden*, Warszawa: Elipsa (wybrane rozdziały).
- Czech, Sławomir (2013): *Gospodarka w służbie idei. Rzecz o modelu szwedzkim*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, (wybrane rozdziały).
- Hansen, Klaus Georg; Rasmussen, Rasmus Ole; Roto, Johanna (2011): *Demography in the Nordic countries – A synthesis report*. Stockholm: Nordregio.
- Häusermann, Silja; Palier, Bruno (2008): The politics of employment-friendly welfare reforms in post-industrial economies, *Socio-Economic Review*, 6, s. 559 - 586.
- Hilson, Mary (2008): *The Nordic Model. Scandinavia since 1945*. London: Reaktion Books, s. 25-56 oraz s. 87-114. (= Rozdział 1: Consensual

Democracies? The Nordic Political Model, oraz Rozdział 3: The Nordic Model of Welfare).

- Kuźlewska, Elżbieta (2009): Grenlandia wobec procesu integracji europejskiej, [w:] Kamińska, Katarzyna; Mrozowska, Sylwia; Piwnicki Grzegorz (red.): Państwa – regiony – świat w kształtującej się rzeczywistości globalnej. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, s. 171-179.
- Mizerska-Wrotkowska, Małgorzata (2009): Polityka bezpieczeństwa Szwecji na przełomie XX i XXI wieku, [w:] Popławski, Dariusz (red.), Małe państwa europejskie. Specyfika systemu politycznego i aktywności międzynarodowej. Warszawa: ASPRA-JR, s. 349-371.
- Musiał, Kazimierz (2013): Uniwersytet na miarę swego czasu. Transformacja społeczna w dobie postindustrialnej a zmiany w szkolnictwie wyższym krajów nordyckich. Gdańsk: słowo/obraz terytoria, (wybrane rozdziały).
- Nordic Statistical Yearbook 2010, s. 33-50 (Population).
- NORDREGIO (2010): Regional Development in the Nordic Countries 2010, NORDREGIO REPORT 2010:2.
- Rieker, Pernille (2004): Europeanization of Nordic Security: The European Union and the Changing Security Identities of the Nordic States, Cooperation and Conflict, vol. 39, s. 369 - 392.
- Rusten, G., Potthoff, K. and L. Sangolt. (2013) (eds). Norway: Nature, Industry and Society. Fagbokforlaget, Bergen.
- Rycerska, Izabela (2010): Reformy samorządu terytorialnego w Danii, [w:] Rajca, Lucyna (red.): Samorząd terytorialny w Europie Zachodniej. Warszawa: Dom Wydawniczy ELIPSA, s. 238-280.
- Słobodzian, Beata (2010): Samorząd terytorialny w królestwie Szwecji, [w:] Rajca, Lucyna (red.): Samorząd terytorialny w Europie Zachodniej. Warszawa: Dom Wydawniczy ELIPSA, s. 227-237.
- Szelańska, Grażyna (2010): Dania. Warszawa: Wydawnictwo Trio (wybrane rozdziały).

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Brochmann & Hagelund 2010 - Hvem sin velferdstat - innvandringspolitikk i Skandinavia 1945-2010. Samtiden 02/2010, 98-115.
- Dośpiał-Borysiak, Katarzyna (2007): Państwa Nordyckie a Unia Europejska. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe.
- Einhorn, Eric S.; Logue, John (2010): Can Welfare States Be Sustained in a Global Economy? Lessons from Scandinavia. Political Science Quarterly, 125(1), 1-29.
- Ervasti, Heikki; Fridberg, Torben; Hjerm, Mikael; Kangas, Olli; Ringdal, Kristen (2008): The Nordic model, [w:] Ervasti, Heikki et al. (red.): Nordic Social Attitudes in a European Perspective, Cheltenham: Edward Elgar, 1-21.
- Fogh Rasmussen, Anders (1993): Fra socialstat til minimalstat: En liberal strategi. København: Samleren.
- Grzybowski, Marian (1989): Systemy polityczne współczesnej Skandynawii, Warszawa: PWN.
- Näslund, Sture (2009): I väntan på naturrikedomarna röstade grönländarna aap! Ja!, Nordisk Tidskrift 2/09, 137-144.
- Støre, Jonas Gahr (2010): Utenrikspolitikk i forandringenes tid. Samtiden 4/2010, 5-19.
- Tunander, Ola (2005) Swedish Geopolitics: From Rudolf Kjellén to a Swedish 'Dual State', Geopolitics, 10: 3, 546 - 566.
- Vrangbæk, Karsten (2010): Structural Reform in Denmark, 2007-09: Central Reform Processes in a Decentralised Environment, Local Government Studies, 36: 2, 205-221.
- Bieżące publikacje i mapy dostępne na stronie <http://www.nordregio.se/>.

B. Literatura uzupełniająca

- Anioł, Włodzimierz (2009): Mocarstwo humanitarne? Norwegia wobec nowych wyzwań społecznych, Problemy Polityki Społecznej 2009, tom 12, 121-144.
- Berlińska, Joanna (2004) Ile Danii w Europie?, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Castells, Manuel; Himanen (2009 [2002]): Społeczeństwo informacyjne i państwo dobrobytu. Warszawa: Wydawnictwo Krytyki Politycznej.
- Hedin, Sigrid; Dahlström, Margareta; Metzger, Jonathan (2008): Regional development policies—messages from a Nordic research programme. Stockholm: Nordregio.
- Kettunen, Pauli; Petersen, Klaus (red.)(2011): Beyond Welfare State Models. Transnational Historical Perspective on Social Policy. Cheltenham: Edward Elgar.
- OECD (2011): OECD Territorial Reviews: NORA Region 2011: The Faroe Islands, Greenland, Iceland and Coastal Norway, Paris: OECD Publishing.
- Thorhallsson, Baldur (2009): Can Small States Choose Their Own Size? The Case of a Nordic State – Iceland, [w:] Cooper, Andrew F.; Shaw, timothy M., (red.): The Diplomacies of Small States. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 119-142.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W04, K_W06, K_W08, K_W09, K_W10 K_U01, K_U02, K_U04, K_U08, K_U09 K_K01, K_K03, K_K05	K_W04, K_W06, K_W08, K_W09, K_W10 Student: - zna wybraną, zaawansowaną terminologię związaną z polityką, parlamentaryzmem i procesami demokratycznymi krajów nordyckich w języku polskim, angielskim lub jednym z języków nordyckich (szwedzkim, norweskim, duńskim, fińskim) (K_W04); - zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kulturę polityczną i procesy społeczne obszaru nordyckiego (K_W06); - zna i rozumie metody, narzędzia oraz techniki pozyskiwania danych dotyczących procesów wyborczych, partii politycznych i instytucji społecznych w krajach nordyckich (K_W08); - zna i opisuje prawne i ekonomiczne uwarunkowania funkcjonowania instytucji związanych z wybraną sferą działalności w krajach nordyckich (K_W09); - zna i rozumie różnice między sytuacją polityczną i społeczną w poszczególnych

krajach nordyckich (K_W10).

Umiejętności

K_U01, K_U02, K_U04, K_U08, K_U09

Student:

- potrafi – w języku polskim, angielskim lub jednym z języków nordyckich (szwedzkim, norweskim, duńskim, fińskim) – wyszukiwać, selekcjonować, analizować i interpretować informacje na stronach internetowych skandynawskich instytucji politycznych (rząd, parlament, partie polityczne) i społecznych (na przykład związki zawodowe) (K_U01);
- umie samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i potrafi znaleźć (na przykład w Internecie) możliwości dokończania się i rozwoju zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem kultury obszaru Europy Północnej (K_U02);
- potrafi planować i organizować – posługując się również językiem angielskim oraz jednym z języków nordyckich (szwedzkim, norweskim, duńskim, fińskim) – zarówno pracę indywidualną, jak i zespołową, na przykład prowadzić dziennik uczenia się i przygotować prezentację w grupie (K_U04);
- posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim lub w jednym z języków nordyckich w oparciu o różne źródła w tym dane statystyczne i źródła naukowe (K_U08);
- posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych (na przykład prezentacji na zajęciach, referatu), w języku polskim lub w jednym z języków nordyckich, z wykorzystaniem różnych źródeł akademickich w zakresie kierunków polityki społecznej krajów nordyckich (K_U09).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K03, K_K05

Student:

- jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Północnej oraz jej kultury politycznej i społeczeństwa, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić (K_K01);
- podejmuje i inicjuje działania badawcze w zakresie wiedzy o polityce i społeczeństwach państw nordyckich, ukierunkowane na użyteczność społeczną z uwzględnieniem samodzielności w działaniu (K_K03);
- jest gotów do wypełnienia roli zawodowej pracownika nordyckich firm, funkcjonujących na polskim rynku pracy bądź firm polskich współpracujących z krajami skandynawskimi, w tym w zakresie promocji rozwiązań społecznych (K_K05).

Kontakt

kazimierz.musial@ug.edu.pl